

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง

รหัสวิชา ส31101 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ฯ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พระพุทธ พอเพียง (ตอนที่ 1)

เรื่อง พระพุทธศาสนามีทฤษฎี วิธีการที่เป็นสากลและมีข้อปฏิบัติที่เป็นทางสายกลาง เวลา 1 ชั่วโมง

สอนโดย นางสาวบรรจง มุกดา โรงเรียนกัลยาณวัตร ขอนแก่น

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม.4-6/4 วิเคราะห์ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

2. สาระสำคัญ

พระพุทธศาสนามีหลักทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากล ได้แก่ อริยสัจ 4 และข้อปฏิบัติที่เป็นทางสายกลาง ได้แก่ อริยมรรคมีองค์ 8 เป็นหลักธรรมที่เป็นหลักพื้นฐานในการดำเนินชีวิตเพื่อการอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายทฤษฎีวิธีการที่เป็นสากล และข้อปฏิบัติที่เป็นทางสายกลางในพระพุทธศาสนา (K)
2. จำแนกทฤษฎีวิธีการที่เป็นสากล และข้อปฏิบัติที่เป็นทางสายกลางในพระพุทธศาสนา (P)
3. เห็นคุณค่าและความสำคัญในการปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา คือ อริยสัจ 4 และอริยมรรค มีองค์แปด (A)
4. ตระหนักถึงความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้ (A)

4. สาระการเรียนรู้

1. พระพุทธศาสนามีทฤษฎีที่เป็นสากล พระพุทธศาสนามีหลักทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากล ได้แก่ อริยสัจ 4 อริยสัจ 4 คือความจริงที่เป็นธรรมชาติของชีวิต เป็นหลักการที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล มี 4 ประการ คือ ทุกข์ (ความจริงที่กำหนดรู้) สมุทัย (ความจริงที่ควรละ) นิโรธ (ความจริงที่ควรบรรลุ มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ)
2. วิธีการที่เป็นสากล พระพุทธศาสนามีข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลาง อริยมรรคมีองค์ 8

ข้อปฏิบัติทางสายกลาง (อริยมรรคมีองค์ 8)

- สัมมาทิฐิ การเห็นชอบ เห็นว่า บาป บุญ คุณพระรัตนตรัย บิฑามารดา มีจริง
- สัมมาสังกัปปะ คิดชอบ คิดออกจากความยึดติดในกาม ความพยาบาท และการไม่เบียดเบียนผู้อื่น
- สัมมาวาจา เจรจาชอบ เว้นจากการพูดเท็จ คำหยาบ วาจาส่อเสียด และพูดจาสิ่งที่ไร้-
- สัมมากัมมัฏฐะ การกระทำชอบ ไม่ฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ และประพฤติดิในกาม
- สัมมาอาชีวะ การเลี้ยงชีวิตชอบ ไม่ประกอบอาชีพทุจริต เช่น ค้ามนุษย์ อาวุธ ยาเสพติด และน้ำเมา
- สัมมาวายามะ พยายามชอบ เพียรระวังความชั่วที่จะเกิดขึ้นในใจเพียรละความชั่วที่เกิด

แล้วให้หมดไปเพียรสร้างความดีที่ยังไม่เกิดให้เกิดเพียรรักษาความดีที่
เกิดขึ้นแล้วให้ดำรงอยู่ตลอดไป

- สัมมาสติ การระลึกชอบ ระลึกรู้ภายในกายของตนเอง ระลึกรู้ทันความรู้สึกของตนเอง

ระลึกรู้ทันอาการของจิต เช่น จิตเกิด โทสะ โมหะ โลภะ

ระลึกสภาวะธรรมที่เกิดขึ้นเท่าทัน

- การตั้งจิตมั่นชอบ จิตที่มีความตั้งมั่นที่ปราศจากนิวรณ์ 5 คือ

- ความใคร่ในกาม
- ความพยาบาท
- ความง่วงซึม
- ความฟุ้งซ่าน
- ความลังเลสงสัย

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

- การตอบคำถามจากบัตรคำ “ธรรมะ” อริยสัจ 4 และการเขียนคำอธิบายทางสายกลาง

2. ความสามารถในการคิด

- การให้เหตุผล คำถาม อริยสัจ 4 เป็นหลักธรรมที่เป็นหลักทฤษฎีที่เป็นสากลอย่างไร

การจัดระบบความคิดเป็นแผนภาพ การสรุปความรู้

การออกแบบการแก้ปัญหาโดยใช้หลักอริยสัจ 4

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา

การแก้ปัญหภายในกลุ่ม ในการระดมความคิดเรื่อง มรรค มีองค์ 8

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- จากการปฏิบัติตนตามทางสายกลางช่วยให้ชีวิตประสบความสำเร็จได้เพราะอะไร
- การตอบคำถามในใบงานที่ - กระบวนการกลุ่ม

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มีวินัย ส่งใบงานตรงเวลา ทำงานกลุ่มเสร็จตรงตามเวลาที่กำหนด

- ใฝ่เรียนรู้ ให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรม เช่น การตอบคำถาม การทำงานกลุ่ม การทำใบงาน
 - อยู่อย่างพอเพียง การนำหลักธรรมทางสายกลาง มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันทำให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
 - มุ่งมั่นในการทำงาน ความตั้งใจในการทำใบงาน ความตั้งใจในการการทำงานกลุ่ม
7. ชิ้นงาน / ภาระงาน
- ชิ้นงาน ใบงานที่ 4 ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา
 - ภาระงาน การทำงานกลุ่มเรื่อง มรรค มืองค์แปด

8. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นสร้างความสนใจ (15 นาที)

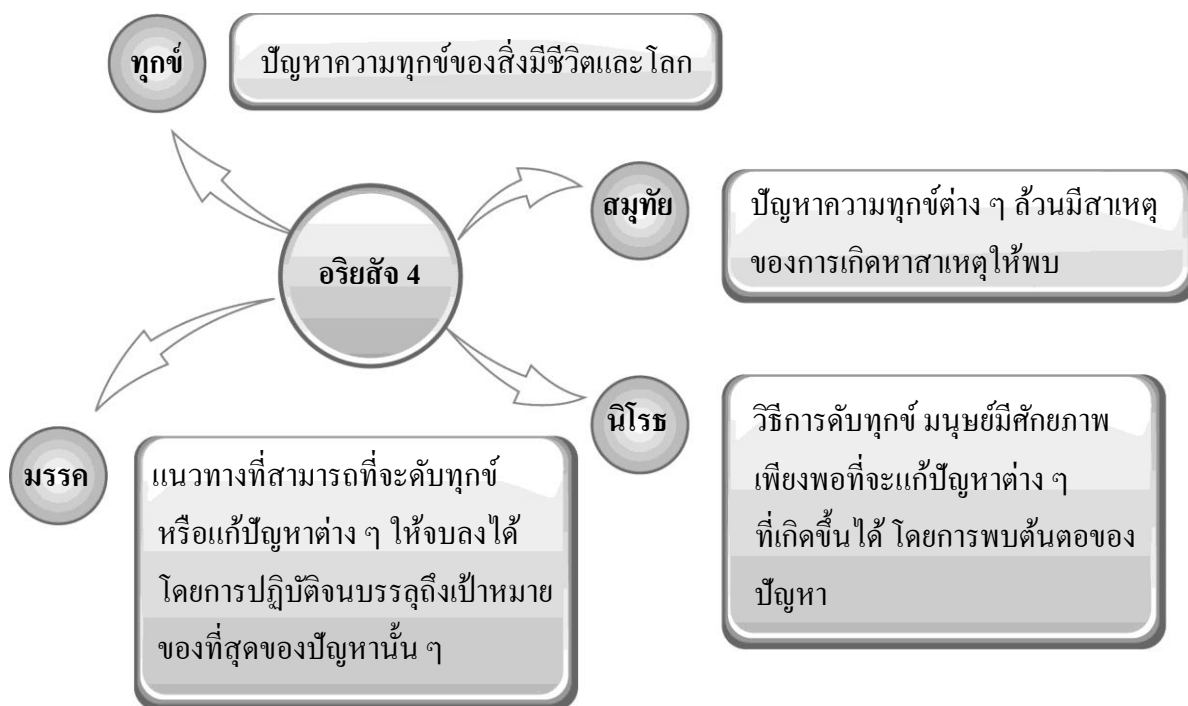
1. ครูชูบัตรคำ คำว่า **ธรรมะ** ให้นักเรียนคิดหาความหมายตามที่นักเรียนเข้าใจ โดยการให้นักเรียนให้ความหมายโดยการสุ่ม ทีละคน (5 นาที) (คิดหาความหมายตามที่ตนเข้าใจ มีเหตุผล) จากนั้นให้ครูอธิบายก่อนนำเข้าสูบทเรียน ดังนี้

ธรรมะคือหลักความเป็นจริงที่ปรากฏอยู่ตามธรรมชาติทั้งที่เป็นรูปธรรมที่จับต้องได้ และนามธรรมที่จับต้องไม่ได้ ในทางพระพุทธศาสนาแบ่งธรรมะเป็นระดับ คือ ระดับโลกียธรรม คือ ธรรมของผู้ยังไม่หมดกิเลส และระดับโลกุตตรธรรม ธรรมชั้นสูง ได้แก่ บุคคลผู้บรรลุนิพพาน และเข้าใจสภาพของรูปธรรมและนามธรรมอย่างแจ่มแจ้งจนหมดอาสวะกิเลสโดยสิ้นเชิง

2. ครูติดบัตรคำ **อริยสัจ 4** บนกระดาน ครูซักถามนักเรียนโดยใช้คำถาม ดังนี้(10 นาที)
 - อริยสัจ 4 คืออะไร ประกอบด้วยอะไรบ้าง
 - (แนวคำตอบ) อริยสัจ 4 คือความจริงที่เป็นธรรมชาติของชีวิต เป็นหลักการที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล มี 4 ประการ คือ ทุกข์(ความจริงที่กำหนดรู้) สมุทัย (ความจริงที่ควรละ) นิโรธ (ความจริงที่ควรบรรลุ มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ)
 - อริยสัจ 4 เป็นหลักธรรมที่เป็นหลักทฤษฎีที่เป็นสากลอย่างไร
 - (แนวคำตอบ) พระพุทธศาสนามีทฤษฎีที่เป็นสากล เพราะ มีหลักการและวิธีการซึ่งเป็นที่ยอมรับว่ามีความถูกต้องและสามารถพิสูจน์ได้ ทฤษฎีอื่นเป็นสากลที่พระพุทธเจ้าเน้นอยู่เสมอ คือ อริยสัจ 4 (การนำความรู้เดิมมาเชื่อมโยงมีเหตุผล)

จากนั้นให้ครูสรุปคำตอบของนักเรียนเขียนอธิบายเป็นแผนภาพบนกระดานเพิ่มเติม (*การใช้ความรู้
อย่างมีเหตุผล*)

ดังตัวอย่าง

2. ขั้นแสวงหาสารสนเทศ (15 นาที)

3. ครูจัดกิจกรรมในชั้นเรียนโดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 8 กลุ่มให้แต่ละกลุ่มสรุปความหมายของ อริยมรรคมีองค์ 8 (มัชฌิมาปฏิปทา) มากลุ่มละ 1 ข้อ ตามลำดับ ดังนี้ (10 นาที)

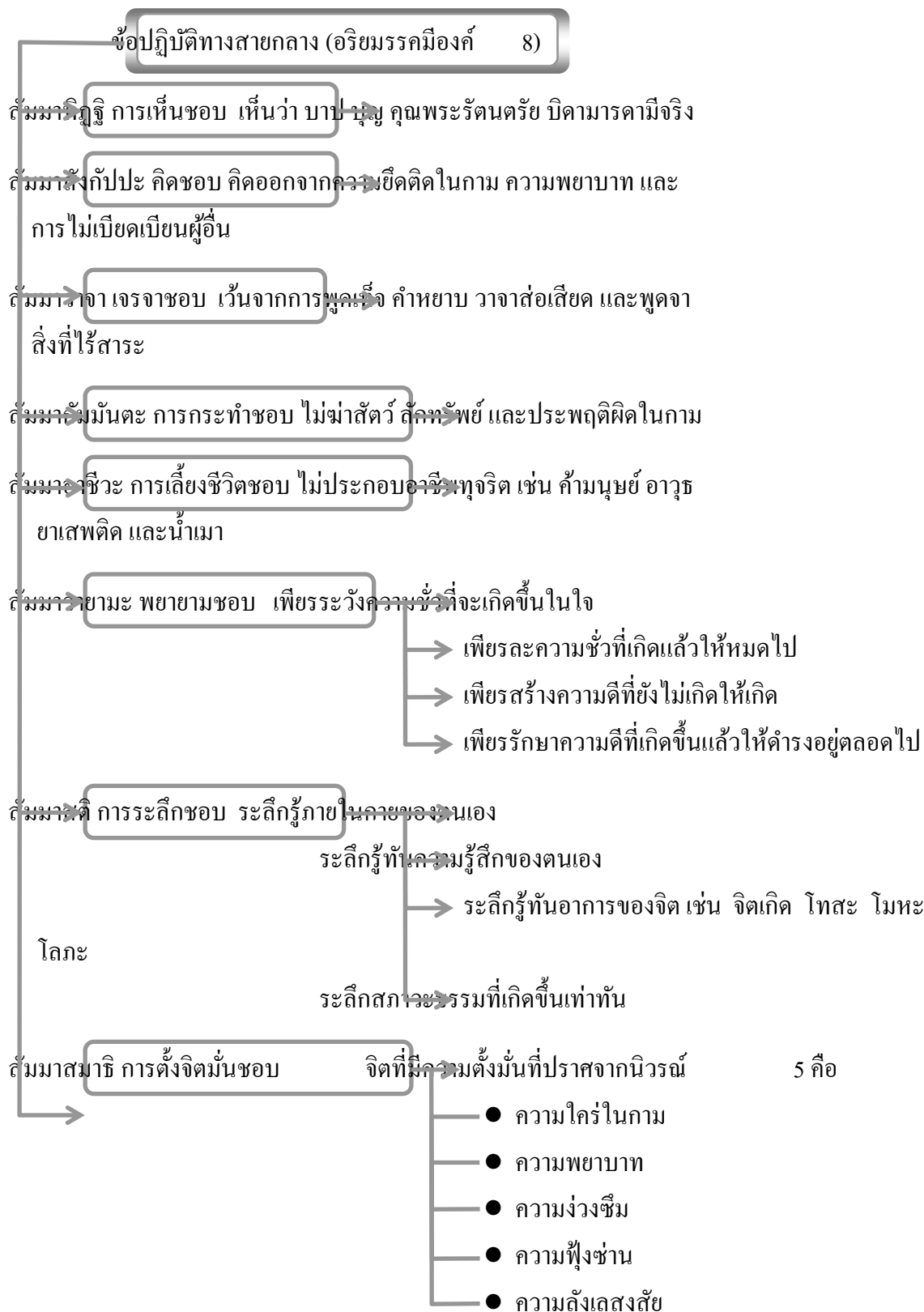
องค์ 8 (มัชฌิมาปฏิปทา) มากลุ่มละ 1 ข้อ ตามลำดับ ดังนี้

- สัมมาทิฐิ
- สัมมาสังกัปปะ
- สัมมาวาจา
- สัมมากัมมันตะ
- สัมมาอาชีวะ
- สัมมาวายามะ
- สัมมาสติ
- สัมมาสมาธิ

โดยให้แต่ละกลุ่มสรุปความรู้ความหมายของข้อธรรม แล้วส่งผู้แทนกลุ่ม กลุ่มละ 1 คน ออกมาขึ้นเรียงแถวหน้ากระดานบอกความหมายสรุปนำเสนอหน้าชั้นเรียน (*สร้างภูมิคุ้มกันในการทำงานกลุ่ม*)

4. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อปฏิบัติที่เป็นทางสายกลาง เขียนอธิบายเป็นแผนภาพบนกระดาน
ดังตัวอย่าง (5 นาที) **(ใช้ความรู้อย่างมีเหตุผล)**

ตัวอย่างแผนภาพ

3. ขั้นสร้างความรู้ (5 นาที)

5. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้

- พระพุทธศาสนามีหลักทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากล ได้แก่ อริยสัจ 4 และข้อปฏิบัติ

ที่เป็นทางสายกลาง ได้แก่ อริยมรรคมีองค์ 8 *(ใช้ความรู้อย่างมีเหตุผล)*

4. ขั้นสื่อสาร (10 นาที)

6. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามท้าทาย ดังนี้

- การปฏิบัติตนตามทางสายกลางช่วยให้ชีวิตประสบความสำเร็จและความสุขได้เพราะอะไร

(การใช้ความรู้อย่างมีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี)

5. ขั้นตอบแทนสังคม (5 นาที)

7. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 4 ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา (การบ้าน)

8. นำความรู้ “อริยสัจ 4 และข้อปฏิบัติที่เป็นทางสายกลาง” ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
ทั้งตนเองและครอบครัว *(มีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี)*

8. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test)

เพื่อประเมินผลการเรียนในหน่วยการเรียนรู้ที่ *(ความมีเหตุผล)*

9. สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำ
2. ใบงานที่ 4 ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา
3. หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ชั้น ม. 4-6

10. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล

- 1.1 สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม การตอบคำถาม (K)
- 1.2 สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (P)
- 1.3 ตรวจใบงานที่ 4 (A)

2. เครื่องมือ

- 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม
- 2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

3. เกณฑ์การประเมิน

- 3.1 การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม ผ่านตั้งแต่ 2 รายการ ถือว่า ผ่าน
ผ่าน 1 รายการ ถือว่า ไม่ผ่าน

3.2 การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

คะแนน 9-10 ระดับ ดีมาก

คะแนน 7-8 ระดับ ดี

คะแนน 5-6 ระดับ พอใช้

คะแนน 0-4 ระดับ ควรปรับปรุง

การประเมินผลตามสภาพจริง (Rubrics)

การประเมินใบงานนี้ให้ผู้สอนพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินผลตามสภาพจริง (Rubrics)

เรื่อง ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	4 (10 คะแนน)	3 (9 คะแนน)	2 (7-8 คะแนน)	1 (5-6 คะแนน)
อธิบายการปฏิบัติตนตามแนวทางสายกลางในพระพุทธศาสนา	อธิบายการปฏิบัติตนตามแนวทาง-สายกลางในพระพุทธศาสนา ได้สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ให้เห็นภาพโดยรวม แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์กับตนเองและบุคคลอื่น อย่างเป็นเหตุเป็นผล	อธิบายการปฏิบัติตนตามแนวทาง-สายกลางในพระพุทธศาสนาได้ มีการจำแนกข้อมูล แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติของตนเอง อย่างเป็นเหตุเป็นผล	อธิบายการปฏิบัติตนตามแนวทาง-สายกลางในพระพุทธศาสนา ได้สอดคล้องกับข้อมูล มีการเขียนขยายความ ยกตัวอย่าง อธิบายให้เข้าใจง่าย	อธิบายการปฏิบัติตนตามแนวทาง-สายกลางในพระพุทธศาสนาได้ แต่ยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลและ ไม่มีการอธิบายเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา

This image shows a single page of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, typical of notebook paper. There are no margins, text, or other markings on the page.

ลงชื่อ _____ (ผู้บริหารสถานศึกษา)

(_____)

_____ / _____ / _____

บันทึกหลังการสอน

ผลการจัดการเรียนการสอน

ปัญหา / อุปสรรค

แนวทางแก้ไข

ลงชื่อ _____ (ผู้บันทึก)

(นางสาวบรรจง มุกดา)

____/____/____

ใบงานที่ 4 ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____ 6

ชื่อ _____ นามสกุล _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

ให้นักเรียนอธิบายสรุปแนวทางการปฏิบัติตนตามข้อปฏิบัติทางสายกลาง
ในพระพุทธศาสนา เกี่ยวกับการศึกษา การใช้ชีวิตในครอบครัว

1. แนวทางการปฏิบัติตนทางสายกลางในการศึกษา

2. แนวทางการปฏิบัติตนทางสายกลางในการดำเนินชีวิตในครอบครัว

แบบทดสอบหลังเรียน (Post - Test)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

ได้คะแนน

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. “ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมีสาเหตุของการเกิด มิได้เกิดขึ้นมาลอย ๆ” เป็นความหมายของอริยสัจ 4

ข้อใด

ก. ทุกข์ ข. สมุทัย

ค. นิโรธ ง. มรรค

2. ใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหา ปัญหาต่าง ๆ ก็จะจบลงได้ เป็นหนทางปฏิบัติตามอริยสัจ 4 ในข้อใด

ก. ทุกข์ ข. สมุทัย

ค. นิโรธ ง. มรรค

3. ข้อใดให้ความหมายของนิโรธได้ถูกต้อง

ก. มนุษย์มีความสามารถดับความทุกข์หรือแก้ปัญหของตนเองได้

ข. ความทุกข์-สุขเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นประจำไม่ควรยึดติด

ค. ทุกปัญหาล้วนมีเหตุปัจจัยให้เกิดขึ้น

ง. ปัญหาสามารถแก้ได้ด้วยการใช้ปัญญา

4. ข้อใดเป็นความหมายของอริยมรรคมีองค์ 8

ก. ความจริงอันประเสริฐ

ข. หนทางอันประเสริฐ

ค. ความดีที่ควรปฏิบัติ

ง. เส้นทางแห่งความสำเร็จ

5. การเห็นด้วยปัญญาว่า บาป บุญ ผลกรรมดีชั่วมีจริง เป็นหลักธรรมอริยมรรคมีองค์ 8 ในข้อใด

ก. สัมมาทิฐิ

ข. สัมมาสติ

ค. สัมมาสมาธิ

ง. สัมมาสังกัปปะ

6. ข้อใดเป็นการปฏิบัติตนตามอริยมรรคมีองค์ 8 สัมมาอาชีวะ

ก. ไม่ยึดติดในกามารมณ์ ความพยายา และการเบียดเบียน

ข. ไม่ฆ่าสัตว์ ไม่ลักทรัพย์ ไม่ประพฤติผิดในกาม

ค. ไม่ประกอบอาชีพผิดกฎหมาย เลี้ยงชีวิตด้วยอาชีพสุจริต

ง. ความระวังไม่ให้ความชั่วเกิดขึ้นในใจ

7. ความเพียรระวังไม่ให้ความชั่วเกิดขึ้นในใจ ละความชั่วที่เกิดขึ้นแล้วให้หมดไป สร้างความดี

ที่ยังไม่เกิดให้เกิด และรักษาความดีที่เกิดขึ้นแล้วให้ดำรงอยู่ตลอดไป เป็นการปฏิบัติตาม
อริยมรรคมีองค์ 8 ในข้อใด

ก. สัมมาทิฐิ

ข. สัมมาสังกัปปะ

ค. สัมมาวาชามะ

ง. สัมมาสติ

8. จิตที่จะตั้งมั่นเป็นสมาธิได้จะต้องมีลักษณะอย่างไร ตามความหมายของอริยมรรคมีองค์ 8 ในข้อ
สัมมาสมาธิ

ก. จิตที่ปราศจากนิวรณ์ 5 ครอบงำ

ข. จิตที่มีอารมณ์มั่นคง จริ่งจัง มุ่งมั่น

ค. จิตที่ละความโกรธได้แล้ว

ง. จิตที่ละการมรณได้แล้ว

9. การพิจารณาระลึกรู้ กาย เวทนา จิต ธรรม เป็นองค์ธรรมของอริยมรรคมีองค์ 8 ในข้อใด

ก. สัมมาวาชามะ

ข. สัมมาสังกัปปะ

ค. สัมมาสติ

ง. สัมมาสมาธิ

10. ข้อปฏิบัติทางสายกลางอริยมรรคมีองค์ 8 มีความสัมพันธ์กับข้อใดในอริยสัจ 4

ก. ทุกข์

ข. สมุทัย

ค. นิโรธ

ง. มรรค

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน (Post - Test)

1. ง 2. ง 3. ก 4. ข 5. ก

6. ค 7. ค 8. ก 9. ค 10. ง

1. ครูใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้อย่างไร

หลักพอเพียง ประเด็น	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกัน
เนื้อหา	ครูกำหนดเนื้อหาได้ สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัดและเหมาะสม กับเวลา วิชา ความสามารถของ ผู้เรียน	-เพื่อให้ นักเรียนได้ เรียนรู้ตรงตาม มาตรฐานและตัวชี้วัด และครบถ้วนตาม กระบวนการ -เพื่อให้ผู้เรียนเห็น คุณค่าของการนำ หลักธรรมทางสายกลาง มาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันและอยู่ ในสังคมอย่างมีความสุข	-ครูลำดับเนื้อหาจากง่าย ไปหายาก จากใกล้ตัว ไปไกลตัวเพื่อให้ผู้เรียน เข้าใจง่าย -ครูเตรียมเนื้อหาในการ เรียนให้ครอบคลุมตาม มาตรฐานและตัวชี้วัด
เวลา	ครูกำหนดเวลาได้ เหมาะสมกับเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนรู้	-เพื่อให้จัดกิจกรรมการ เรียนรู้ได้ครบถ้วน ตามที่กำหนด -เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียน ทำกิจกรรมอย่างมี ประสิทธิภาพ	ครูเตรียมการจัดสรร เวลาเพิ่มสำหรับผู้เรียน ที่ไม่สามารถปฏิบัติ กิจกรรมได้ตามขั้นตอน
วิธีการจัดกิจกรรม	ครูออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ได้เหมาะสม สำหรับการนำพาผู้เรียน ไปสู่เป้าหมายและ เหมาะสมกับสภาพ ผู้เรียน	เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ตามมาตรฐานและ ตัวชี้วัด	-ครูแจ้งจุดประสงค์และ กิจกรรมให้ผู้เรียนทราบ ก่อนการเรียนรู้ -ครูเตรียมตัดทอน กิจกรรมในกรณีที่ใช้ เวลานานเกินไปและ ผู้เรียนเบื่อหน่าย

1. ครูใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้อย่างไร(ต่อ)

หลักพอเพียง ประเด็น	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกัน
สื่อการเรียนรู้	-ครูเลือกสื่อที่เหมาะสมกับเป้าหมาย เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และความสนใจของผู้เรียน -ครูเตรียมสื่อให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	-เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน -เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียนได้ง่ายขึ้น	-ครูวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนการจัดการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้ครูเตรียมสื่อ/อุปกรณ์ได้เหมาะสมกับผู้เรียน -เตรียมสื่อ/อุปกรณ์สำรอง -ลดภาระการบรรยายของครู
แหล่งเรียนรู้	ครูเลือกแหล่งเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และความสนใจของผู้เรียน	-เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน -เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่ายยิ่งขึ้น	-ครูประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งเรียนรู้ไว้ล่วงหน้า -กำหนดเวลาในการศึกษาแหล่งเรียนรู้ให้ชัดเจน
การวัดผลและประเมินผล	ครูออกแบบการวัดและประเมินผลได้เหมาะสมกับตัวชี้วัด กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน	เพื่อประเมินผู้เรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดและประเมินผล	-ครูศึกษาและสร้างเครื่องมือวัดผลให้ตรงตามตัวชี้วัดและผ่านการตรวจสอบคุณภาพ -ครูชี้แจงวิธีการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลให้ชัดเจน
ความรู้ที่ครูจำเป็นต้องมี	ครูมีความรู้เกี่ยวกับพระพุทธศาสนามีทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากลและมีข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลาง พระพุทธศาสนาเน้นการพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้อง จิตวิทยาการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
คุณธรรมของครู	ครูมีความเมตตาต่อศิษย์ มีความรับผิดชอบ มีความยุติธรรม มีความอดทน		

2. ผู้เรียนใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้อย่างไร

หลักพอเพียง ประเด็น	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกัน
หลักพอเพียง	-ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมได้เหมาะสมตามลำดับขั้นตอน -ผู้เรียนแบ่งหน้าที่การทำงานในกลุ่มได้เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคล -ผู้เรียนใช้วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณที่มีอยู่อย่างประหยัดและคุ้มค่า	-ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมได้ครบถ้วน ตามขั้นตอนและสำเร็จตามเป้าหมาย -ผู้เรียนแก้ปัญหาในการทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย -ผู้เรียนประหยัดงบประมาณในการทำงาน -ผู้เรียนปลูกฝังจิตสำนึก รักสิ่งแวดล้อม จิตอาสา และจิตสาธารณะ	-ผู้เรียนรู้จักการวางแผนงานอย่างเป็นระบบให้งานประสบความสำเร็จ -ผู้เรียนปรับตัวในการทำงานกับเพื่อนได้อย่างมีความสุข -ผู้เรียนเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมก่อนลงมือทำกิจกรรม -ผู้เรียนศึกษารายละเอียดของกิจกรรมให้เข้าใจก่อนลงมือปฏิบัติ
ความรู้	-ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับพระพุทธศาสนามีทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากลและมีข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลาง พระพุทธศาสนาเน้นการพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้อง -ผู้เรียนมีความรู้ในการวางแผนการทำงาน วิธีทำงานร่วมกับผู้อื่น		
คุณธรรม	ผู้เรียนมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน		

3. ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้ชีวิตที่สมดุลสู่ 4 มิติ และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดังนี้

ด้าน องค์ประกอบ	สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ			
	วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้	ผู้เรียนมีความรู้ในการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมที่กำหนดได้อย่างเหมาะสม	ผู้เรียนมีความรู้ในการวางแผนการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	ผู้เรียนมีความรู้ในการวางตัวทำให้บรรยากาศในห้องเรียนน่าเรียน	ผู้เรียนมีความรู้เรื่องพุทธศาสนามีทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากลและมีข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลาง
ทักษะ	-ผู้เรียนมีทักษะใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า -ผู้เรียนเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างเหมาะสม	-ผู้เรียนวางแผนการทำงานได้อย่างเป็นระบบ -ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ -ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	-ผู้เรียนมีทักษะในการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้น่าเรียน -ผู้เรียนมีทักษะในการแสดงความคิดเห็นหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนอย่างสนุกสนานและมีประสิทธิภาพ	-ผู้เรียนมีทักษะในการนำข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลางมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข
ค่านิยม	ผู้เรียนตระหนักถึงคุณค่าของการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า	-ผู้เรียนตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อน้ำที่ทิ้งต่อตนเองและในการทำงานร่วมกับผู้อื่น -ผู้เรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	ผู้เรียนตระหนักถึงการประพฤติตนในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	ผู้เรียนตระหนักถึงการนำข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลางมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

